

1847.

No 827E
ZEELEN

LEEUWARDER

D I N G S D A G



COURANT.

den 12 OCTOBER.

De MINISTER VAN FINANCIËN, als daartoe gemachtigd bij Koninklijk besluit van den 2 October 1847, (Staatsblad no. 60), in uitvoering van de wet van den 18 December 1845 (Staatsblad no. 90), brengt mits deze ter algemeene kennis:

1. Dat van Donderdag den 21 tot en met Zaterdag den 23 October aanstaande, als mede nog op Maandag en Dinsdag den 25 en 26 dier maand, bij de Nederlandsche Bank en bij de betaalmeesters in de arrondissementen, met uitzondering van dien te Amsterdam, op de gewone kantoor-uren, ter inwisseling kunnen worden aangeboden:
Alle Zeeuwsche Rijksdaalders of stukken van twee gulden zestig cents.
 2. Dat de intrekking van de voorzeide muntstukken zal plaats hebben tegen voortloopig in omloop blijvende oudemuntten, of wel tegen nieuwe zilveren muntten, of ook tegen muntbiljetten, volgens de wet van den 18 December 1845 (Staatsblad no. 90) daargesteld.
 3. Dat, bij tijdelijke ongenoegzaamheid der kassen, door de betaalmeesters zullen worden afgegeven bewijzen op de Nederlandsche bank te Amsterdam, bij vertoon aldaar betaalbaar als bij § 2 vermeld, of bewijzen bij hen zelve mede in dier voege betaalbaar, vijf dagen na dato, en zulks naar keuze, door de belanghebbenden bij de afgifte der specie te doen.
 4. Dat de ontvangers der belastingen de inwisseling zullen bevorderen, door overneming tot en met den 23 October aanstaande van de buiten koers gestelde specie tegen andere, zoo veel hunne kassen die toelaten.
 5. Dat de Zeeuwsche Rijksdaalders met den 24 October aanstaande buiten omloop worden gesteld, en dien ten gevolge niet meer in betalingen voor de schatkist zullen aangenomen worden, noch door de ingezetenen zullen behoeven te worden aangenomen.
 6. Dat de gedeelten van Zeeuwsche Rijksdaalders (halven, kwarten en achtsen) in bovengemelde maatregelen niet zijn begrepen.
- 's Gravenhage,
den 4 October 1847.

De Minister voornoemd,
VAN HALL.

De middelprijzen van de in- en uitlandsche Tarwe en Rogge, waarnaar de zetting van den prijs van het Tarwe-, Rogge- en Zwitserschood moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 8 October 1847, te Leeuwarden, geweest als volgt:

Van de Tarwe per mudde	f 12.83.
Van de Rogge per last, voor het Roggeschood	- 222.00.
Van de Rogge per last, voor het Zwitserschood	- 222.00.

Leeuwarden, De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland,
den 9 October 1847. VAN SIJTZAMA.

ENGELAND.

LONDEN, den 4 October. De Morning Chronicle geeft de volgende zinsneden omtrent de tegenwoordige handelscrisis en de weigering, door de Engelsch bank gedaan, om nieuwe voorschotten op effecten te doen. Deze maatregel, (zegt het blad) is het onderwerp van elkander tegenstrijdige aanmerkingen geweest, wat zijn gewigt betreft. Intusschen is het blijkbaar, dat daar de hulpsbronnen van de bank beperkt zijn, deze inrigting hare voorschotten en hare disconto's niet boven een bepaald cijfer kan uitstrekken, en wanneer de aanvragen van voorschotten op openbare fondsen buiten evenredigheid staan met de aanvraag van voorschotten op handels-effecten, moet zij natuurlijk het evenwigt herstellen. En inderdaad zijn de aanvragen om voorschotten op openbare fondsen zoo aanzienlijk geweest, dat wanneer allen aangenomen waren, de reservekas der bank geheel verslonden zoude geweest zijn. Op heden den 4 October, de dag waarop ontzaggelijke sommen te betalen waren, zouden wij gewis nieuwe bankroeten hebben moeten vermelden zonder de beleefdheid, welke de bank gehad heeft, om voor een miljoen £ wissels te disconten. De aanvragen beliepen 2,500,000 £. Intusschen spreekt men openlijk van de verlegenheid, waarin zich een groot huis bevinden zou, dat met Parijs in het bijzonder en met het geheele vaste land in het algemeen vele betrekkingen heeft. Wij onthouden ons vooreerst, dit huis en eenige anderen te noemen, van wier ontredenderen staat gesproken wordt.

— In de provincien hebben onderscheidene nieuwe faillissementen plaats gehad. — Te Manchester is gefailleerd de fabrikant J. Guest, met 70,000 £, de commissairs E. M. Cooper en Co., en de firma Stocks en Tait, beiden met een passief van 30,000 £. Ook zijn in gebreken gebleven de Heeren E. M. Broadhurst, Edward Potter en Co., en Wilson en Ebor. — Te Halifax zijn gefailleerd de Heeren Ridehalgh en Co.; en te Huddersfield heeft een groot faillissement plaats gehad. — Te Dublin hebben hunne betalingen geschorst de veehandelaren Mergin & Molloy met een passief van 25,000 £, alsmede de boekhandelaren Cumming & Ferguson met 14,000 £ en te Liverpool de firma's W. Maury en T. & H. Murray.

— De hier te lande gevormde associatie, om aan Z. H. Pius IX de noodige troepen te verschaffen, ten einde met geweld van wapenen de eischen van Oostenrijk te keer te gaan, neemt eene groote ontwikkeling aan. Sir C. Staunton Cahill staat aan het hoofd dezer onderneming. De lijsten tot inschrijving zijn geopend om een leger van 20,000 vrijwillers daar te stellen.

— Sir John Herschel vermeldt in zijne verhandeling: over het vermogen van den telescoop, om de ruimte te doordringen, dat er sterren bestaan, welke zoo ver verwijderd zijn, dat zij op een afstand van ongeveer 2½ tot 3 miljoen billioenen mijlen van onze aarde staan; zoo dat het licht, dat met eene snelheid van 12 mill. (Engelsche) mijlen in de minuut voortsnelt, 2 mill. jaren noodig zoude hebben, om van die verwijderde wereldligchamen tot het onze te geraken. Wanneer de sterrekundige alzo de verschijning of de veranderingen van zulk eene ster opteekeent, dan berigt hij geenszins hare geschiedenis van heden, maar de geschiedenis dier ster vóór 2 miljoen jaren, en bij gevolg is het bestaan van zulk eene ster zelf niet bewijsbaar; want in 2 miljoen jaren tijds kan zulk eene ster wel het eene of ander ongeluk beïnvloeden hebben.

Van den 6den. In de herigten uit Ierland wordt bij voortdaring geklaagd zoo wel over de moeilijkheden, die de overheden ondervinden bij het innen der nieuwe armenbelasting, als over den onwil, of het onvermogen der landeigenaren, om de gelden terug te betalen, die hún in het begin van dit jaar van gouvernementswege voorgeschieden zijn, ten einde hen tot de voor het algemeen zoo noodige bebouwing hunner landen in staat te stellen. De regering houdt, gelijk te voren door haar aangekondigd was, met gestrengheid de hand aan de invordering der bedoelde belasting en terugbetaling, maar bekomt bij de belanghebbenden schier algemeen ten antwoord, dat zij ten eenenmale buiten staat zijn, aan hunne verplichtingen te voldoen. Tot dus verre schijnt men bij het bewind op te zien tegen het aanwenden van dwang-maatregelen, die wellicht eene algemeene beroering zouden te weeg brengen, zonder het verlangde doel te treffen. Deze aangelegenheid veroorzaakt intusschen blijkbaar bekommering bij de regering, en van haren kant wordt dan ook bij herhaling gewezen op de noodzakelijkheid, om in de eerstvolgende zitting van het parlement voorzieningen daaromtrent te maken. Bij de behandeling van deze zaak zullen vermoedelijk in het algemeen de betrekkingen tussehen de grondeigenaars in Ierland, de pachters en de eigenlijke werklieden, ernstig ter sprake komen, als welke, in het belang des lands, eene aanmerkelijke wijziging en betere regeling schijnen te vorderen.

— Een dagblad verhaalt een schrikkelijk voorval uit Glasgow. Drie knapen, twee zonen van eenen rijken Wilson, en de zoon van zijn broeder, werden vermist. In het begin sloeg men er weinig acht op; toen het echter laat in den avond begon te worden en de kinderen, waarvan de oudste elf jaar was, nog niet teruggekeerd waren, begon men bezorgd te worden, dat hun een ongeluk overkomen was, en maakte men toebereidselen, om hen te zoeken. Onderzochten ging een der knechten naar den stal, om voeder aan het paard te geven.

Dit voeder nu bevond zich in eene groote kist, die in drie vakken gescheiden was. Toen de man de kist open sloeg, zag hij met ontzetting de vermiste drie kinderen, elk in een vak bewegingloos liggen. Dadelijk riep hij om hulp en werden de kinderen uit hunne gevangenis gehaald, maar reeds waren de beide ondsten, en zoo het seheene reeds lang dood. Bij den jongste bespenre men echter nog eenige teekenen van leven en het gelukte dan ook hem tot bewustzijn terug te brengen, zoo dat hij de treurige geschiedenis verhalen kon. Zij waren alle drie in de voederkist gestegen, om boonen daarin te zoeken, en daarbij was het deksel zoo ongelukkig toegevallen, dat het niet weder te openen was. Daar, waar de geredde zich bevond, was het deksel niet zuversluitende, zoodat daarin een weinig lucht had kunnen binnendringen, hetwelk tot zijn behoud had medegewerkt. Zij hadden elkander moed toegesproken, om dezen verschrikkelijken kerker te verdragen, en een hunner had het lemmer van zijn pennemes gebroken, waarmede hij een gat in het hout had getracht te snijden. Nadat zij zich met roepen om hulp hadden uitgeput, hadden zij alle drie met aandacht geboden. Dit was het laatste dat de overlevende zich herinnerde, daar hij kort daarop het bewustzijn verloren had.

FRANKRIJK.

PARIS, den 7 October. Het bevestigt zich, dat de leening, van welke men in de laatste tijden zoo veel gesproken heeft, niet tot het voorjaar uitgesteld zal blijven. Een paar onzer dagbladen meenen zelfs te weten, dat de ordonnantie tot opening derzelfde reeds in den Moniteur van morgen of overmorgen verschijnen zal. Aan de beurs heeft omtrent de leening nog een ander gerucht geloopt waarvan echter de gewone berichten niet spreken.

— De Nouvelliste de Marseille deelt een brief mede uit Gibraltar van den 22 Sept., waarin gemeld wordt, dat daar zoo even uit Tanger de tijding was aangekomen, dat er onder de muren van Taza tussehen de troepen van den Keizer van Marokko en Abd-el-Kader een bloedige strijd is voorgevallen. De laatstgenoemde moeten na een allerhardnekkigst gevecht met een verlies van 4000 dooden den aftogt geslagen hebben. De Keizer heeft eene belooning van 15 dukaten uitgeschreven voor elk hoofd van een rebel, dat hem gebragt zoude worden. Brieven uit Fez, zeggen, dat de Ex-Emir na dezen slag genoodzaakt zijn zal in de naburige bergen te vlugten, om aan eene algeheele vernietiging te ontkomen. De Keizer bevindt zich thans te Rabat, en heeft het plan zich naar Fez te begeven. De tijding van Abd-el-Kaders nederlaag en de tegenwoordigheid des Keizers in zijne hoofdstad zullen ongetijfeld de ongerustheid doen ophouden, welke zich dezer dagen onder de Marokkaansche bevolking openbaarde.

— Uit Italie wordt de tijding van het ontruimen der stad Ferrara bevestigd. Ingevolge het daartoe ontvangen bevel zijn de Oostenrijkers op Zaterdag den 23 September, afgetrokken. Sommige brieven uit Rome beweren nog altijd, dat de Paus, om Oostenrijk hiertoe te bewegen, met geestelijke middelen, het bevelen van geboden tegen de vijanden der kerk in de eerste plaats, en dit niet batende, den kerkelijke han gedreigd heeft. Voorts blijven de brieven spreken van eenen onderstelden brief, dien de Paus aan den Koning van Napels geschreven zou hebben, om hem tot bewilligen te nopen, met aanbod om in zulk een geval het ambt van middelaar op zich te nemen.

— De Regeringsraad van Schaffhausen heeft, met alle stemmen op ééne na, besloten bij den Grooten Raad op het gewapenderhand onthouden van den Sonderbond aan te dringen, in geval hernieuwde vreedzame pogingen zonder gevolg mogten blijven. Denkelijk zal de Grooten Raad hierin bewilligen. De kantons die den Sonderbond vormen, zullen, zegt men, de vraag, of men den wederstand aan de bevelen van den Landdag tot het gebruik der wapenen uit moet strekken, aan de beslissing eener volksvergadering onderwerpen. Het doel daarvan zou zijn den binnenlandschen oorlog te wettigen. Van wederzijde rust men zich meer en meer ten strijde toe. De diplomatieke betrekkingen tussehen Zwitserland en Engeland blijven voortdurend zeer vriendschappelijk.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE, den 8 October. Z. M. de Koning is gisteren middag van Tilburg alhier teruggekeerd. H. M. de Koningin wordt in het laatst der volgende week alhier terug verwacht.

— Z. M. heeft aan de onderstaande roomsch-katholieke geestelijken, wegens verrigte kerkelijke dienst, pensioen verleend als: aan Josephus Antonius Pierik, afgetreden pastoor der roomsch-kath. gemeente op den Hoorn (gemeente Leens), provincie Groningen, f 480; aan Joannes Stevens, afgetreden kapellaan der r. k. gemeente te Sambeek, prov. Noord-Brabant f 161; aan Antonius van Komenda, afgetreden kapellaan bij de r. k. gemeente te Valkenswaard, prov. Noord-Brabant f 153, en aan Carolus Winkelaar, afgetreden pastoor bij de r. k. gemeente te Nieuwkoop e. a., prov. Zuid-Holland f 600.

— Z. M. heeft pensioen verleend aan den kapitein Jhr. J. J. van Suchtelen van de Haare, van het koloniaal werf-depôt. Benoemd: bij het 2de regiment infanterie, tot kapitein van de 3de kl., bij ancienniteit, den 1sten luitenant F. W. le Maire Knotzer, van het wapen, thans adj. van den gener.-maj. kommanderende de 1ste brigade van de 2de divisie infanterie.

— Heden middag ten een ure is in deze residentie angekommen en aan het paleis in het Noordeinde afgestapt, H. K. H. Mevrouw de Prinses Albert van Pruisen, met Hoogsterzelve gevolg, bestaande uit: den Heer Vinkenstein, kamerheer en secretaris, en hare staatsdames, mevrouw Niron en freule Walsleben en verder gevolg. Dadelijk na de aankomst der Prinses heeft Z. M. de Koning zich naar het paleis begeven, om H. K. H. te verwelkomen. Naar het uiterlijk te oordeelen geniet H. K. H. eene gewenschte gezondheid.

— Men verneemt met genoegen, dat de uitgave der Indische Staatsbladen en Wetboeken, bij de HH. Joh. Noman en Zn., te Zalt-Bommel, aanleiding heeft gegeven aan Z. Exc. den minister van marine, om op de schepen, naar de Oost-Indien bestemd, een exemplaar dier handelswetgeving te verstrekken. Ook voor onze koopvaardijvaart heeft dit voorbeeld reeds bij eenige voornamen reeders navolging gevonden.

STAPHORST, den 6 October. De zware vermoedens die er bestonden, als of aanden afgrijselijken moord, aan de persoon Margje van Leussen te Rouvengepleegd in den nacht van 4 op 5 dezer, zich zoude schuldig gemaakt hebben de man van de verslagene zelf, hebben zich bij de instructie, welke de ijverige justitie op de plaats zelve, in den avond van den 5 dezer, van des middags vier ure tot middernacht onafgebroken heeft voortgezet, zoodanig versterkt, dat er bevel van aanhouding tegen den man is verleend, die dan ook dadelijk in het huis van arrest is overgeplaat; zijnde des morgens door den heer burgemeester maatregelen genomen tot voorkomen van verwijdering. Tot heden blijft hij zijne onschuld volhouden.

Het is voorzeker eene allertreurigste gebeurtenis. De man, thans 24 jaren oud, hwyde op zijn 18de jaar met de nu verslagene, die reeds den ouderdom van veertig jaren toen ter tijd bereikte. Een eenig zoontje, thans 5 jaren oud, is de vrucht van dit reeds vroeg ongelukkig huwelijk.

Voor meer dan twee jaren verliet de man zijne vrouw en ging bij een boer dienaar, alwaar zich eene dienstmaagd bevindt, thans 22 jaren oud; deze is hoog zwanger, zeer waarschijnlijk de vrucht van een ongeoorloofd verkeer met den man van Margje van Leussen. Dit moet als de eenige oorzaak beschouwd worden, indien de man zich werkelijk zooverre vergrepen heeft, om de handen aan het leven van zijne vrouw te slaan.

GRONINGEN, den 7 October. Volgens jaarlijksche gewoonte, werd ook heden weder door heeren studenten een schutters-feest gehouden, even als het vorige jaar, ook thans weder op het land van den kastelein P. Rijma, op Koststonden in: 1. een jagtgeweer met dubbel loop; 2. een enkel jagtgeweer; 3. een weitsch; 4. een hagelzak, en 5. twee kruidhorrens.

De prijzen werden alle behaald door den Heer J. G. van Wijghel, met uitzondering van den prijs, die op een' der vleugels bepaald was, welke ten deel viel aan den Heer J. C. C. van Scholtinga Bergsma.

Dit heroïke studenten-feest, door goed weder begunstigd, werd door ettelijke genoodigden met belangstelling bijgewoond en liep tot aller aanwezigen genoegen en in de beste orde af. De terugkeer naar de stad had plaats bij fakkellicht en lokte daardoor eene groote menigte bijeen.

HEERENVEEN, den 8 October. Men verneemt, dat de Regtbank alhier, ter vervulling van de plaats van regter in dezelve vacant, op de lijst van aanbeveling, volgens art. 52 der wet op de Z. der R. M. in te zenden, zoude hebben geplaatst de heeren: mrs. G. E. le Maire, subst. griffier bij de Regtbank te Leeuwarden, J. A. Fontein, subst. griffier bij de regtbank te Sneek en P. Stinstra, griffier bij het kantongeregt te Beesterswaag.

LEEWARDEN, den 11 October. De minister van finantien heeft op den 24 Sept. jl. een ontvanger bestraft met schorsing in het genot zijner belooning voor eene halve maand, omdat de hoofd-inspecteur Scholten van Aschat bij zijne inspectie bevonden had, dat deze ontvanger, met verlof van huis gegaan zijnde, zijn kantoor nagenoeg onbeheerd gelaten heeft, zoodat de belastingsschuldigen, die zich tot betaling aanmelden, afgewezen moesten worden.

Het Staatsblad no. 58 behest een koninklijk besluit van 17 September 1847, houdende bekrachtiging en van toepassing-verklaring met den 1 October, voor de vaart op den Rijn, der conclusie van het protocol, no. V der zittingen van de centrale commissie voor de Rijnvaart te Mentz, dd. 17 Augustus 1847, en zulks ingevolge de conventie van 31 Maart 1831 (Staatsblad no. 19). De gemelde conclusie van dat protocol luidt als volgt: „Het voorstel van den Pruisischen commissaris, om de ledige vaartuigen (de ongeladen stoomschepen daaronder begrepen) van de betaling der recognitie-regten vrij te stellen, is thans met algemeene stemmen aangenomen. De schippers der bedoelde vaartuigen zullen evenwel gehouden blijven, om zich bij de ontvang-kantoren aan te melden en aldaar, even als tot hertoe heeft plaats gehad, alle gebruikelijke formaliteiten te vervullen. De onderwerpelijke vrijstelling zal algemeen met den 1 October aanstaande aanvangen.”

Door een der Heeren Arrondissements-Directeuren der directe belastingen enz., is aan den minister van finantien de vraag voorgesteld, of een belastingsschuldige, die zijn nitsluitend verblijf houdt in eene gemeente, welker kom eene bevolking van 3000 zielen niet te boven gaat, en die, voor drie paarden der 1ste klasse aangeslagen, vóór den 1 November van het dienstjaar het belastbaar gebruik van een dier paarden afschaft, van dat tijdstip af ook deelen kan in de gunstige bepaling van art. 11 der wet van den 24 April 1843, (Staatsblad no. 45)? Z. Exc. heeft bij resolutie van 25 Junij jl., op die vraag te kennen gegeven, dat die vraag toestemmend kan worden beantwoord, mits de bedoelde belastingsschuldige ook aan een ander vereischte der wet voldoe, dat zijne bedienden namelijk geene liverei dragen.

De heer William Little, uitgever van de Illustrated London-News, heeft, volgens de Daily-News, eene stoompers (double action machine) uitgevonden, die 12,000 afdrucken in één uur levert, dus 7000 meer, dan de grootste en meest gecompliceerde stoompersen, tot nogtoe in gebruik, verschaffen. Deze nieuwe pers bestaat niet uit vier, maar uit acht cilinders.

SCHEEPVAART TE HARLINGEN.

Binnengekomen: 2 October I. de Boer, Willem, Droback, hout; C. Hagensen, Argo, Droback, hout; W. J. de Boer, Zeelust, Noorwegen, hout; A. J. Berentsen, Duen, Noorwegen, hout; S. Cook, Sir Robert Peel (S.), Londen, ledig; C. D. Visser, het Toeval, Christiaansand, hout. 4 dito P. O. Smit, Jacoba, Noorwegen, hout. 5 dito H. W. Nevill, Lion (S.), Londen, ledig; J. Hall, Lord John Russell (S.), Londen, suiker en ijzer. 6 dito T. Colijer, Magnet (S.), Londen, krenten; A. J. Onnea, Johanna, Memel, klaphout; H. J. Brunius, de Vos, Memel, klaphout. 8 dito S. Cook, Sir Robert Peel (S.), Londen, stukgoed.

Vertrokken: 2 October H. W. Nevill, Lion (S.), Londen, boter en vee. 3 dito S. Cook, Sir Robert Peel (S.), Londen, boter en vee. 6 dito H. W. Nevill, Lion (S.), Londen, boter en vee; J. A. Keun, Hendrik, Noorwegen, ballast. 7 dito H. J. Hoedtjer, Geertruida Lammegina, Noorwegen, ballast.

Het Engelsche brikship, Two Brothers, kapt. Abraham Thunmore, komende van Croonstad en gedestineerd naar Ipswich, geladen met hout, is op het Rif van Ameland, den 5 dezer totaal verongelukt; het volk is door de Amelanders visschers gered, doch van de lading is niets geborgen.

203de KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Trekking der eerste Klasse.

- 1ste Lijst. No. 13499 en 15687, ieder een prijs van f 1000.
2de Lijst. No. 6021 een prijs van f 2500. No. 9283, een prijs van f 1250 No. 3728, 9473 en 359, ieder een prijs van f 1000.
3de Lijst. No. 2671, een prijs van f 20,000. No. 3432, een prijs van f 5000. No. 11972, een prijs van f 1250. No. 182, 7479, 11255 en 12087, ieder een prijs van f 1000.
4de Lijst. No. 17583, een prijs van f 1000.

MENGELWERK.

GESCHIEDENIS

VAN

SCHIERMONNIKOOG.

(Vervolg van No. 80).

Wie op dit eiland onderstand van de Diaconie verzoekt, is genoodzaakt, om zich geheel aan haar over te geven, wanneer hij aan eene gemeene tafel, even als in een gasthuis, onderhouden en gehuisvest wordt; doch die in staat is om te werken, is gehouden om dagelijks naar het werkhuis te gaan, alwaar garen en hennep voor de rolrederij wordt gesponnen. — Dit werkhuis heeft de heer van het eiland, in het laatst der vorige eeuw, te dien einde op zijne kosten laten timmeren. Aan geene moedwillige lediggangers wordt eenige onderstand vergund.

De dorpsschool wordt gemiddeld door een getal van 100 leerlingen bezocht. Men vindt in de nabijheid der kerk eene loods met eene welingerigte boot van de Zuid- en Noordhollandsche redding-maatschappij.

In het jaar 1688, werd het eiland Schiermonnikoog, eene vrije heerlijkheid, door de Staten van Friesland met de landen, zeerechten, impositien, civiele en criminele justitie, onder voorbehoud van het regt van souveriniteit en hommage te erkennen en te praesteren, bij solemneelen eede van getrouwheid aan hante provincie in het bijzonder, en ingevolge van dien aan de geheele Unie, voor eene som van 18,151 guld., in vollen eigendom overgedragen aan JOHAN STACHOUWER, Heer van Rijsbergen, St. Anna en Isselietes, wiens nazaten het nog tegenwoordig bezitten; zijnde daarvan tegenwoordig eigenaar Jonkheer EDZARD TJAARD van STARKENBORCH STACHOUWER tot WERE, Lid van de Ridderschap der provincie Groningen, wonende te Maarssen, provincie Utrecht. Bij eene boedel-scheiding, in het jaar 1761 was de waarde dezer heerlijkheid tot 88,800 gulden gestegen, door de groote ontwikkeling der vruchtbaarheid, door bemesting enz.

Te Binnendijken stond weleer een buitengoed, mede Binnendijken genoemd, zijnde het stamhuis der Heeren en Vrouwen. Nadat dit later, door het afnemen van het eiland, verwoest was, hebben de Heeren en Vrouwen zich op Rijsbergen, eenen burg ten Oosten van het dorp, gevestigd; later evenwel heeft de familie STACHOUWER eene reeks van jaren verblijf gehouden op het door haar gestichte, meer westelijk gelegen Patmos, waar thans de Grietman van Schiermonnikoog woont.

In het jaar 1786 bespeurde men, door het verloop der zeegaten en der stroomen, dat het strand, op het Zuidwesten van dit eiland, aanmerkelijk begon af te nemen, met dat droevig gevolg, dat men sedert het jaar 1786, de inkomsten van dien kant wel op één uur gaans, mag bepalen, terwijl de weggespoelde grond in zee is veranderd. Volgens de waarnemingen in de jaren 1814 — 1825 had dit eiland van den zuid- en westkant bijna zoo veel grond in de breedte verloren, als er toen nog land van de zee tot aan de duinen op het breedste aanwezig was, zoodat het te vreezen was, dat binnen weinige jaren, indien niet de loop des strooms, door het verscheuren der gronden, eene andere rigting verkreeg, de vaste grond tot aan het dorp zou zijn afgebrokkeld. Dit kon ook nu te spoediger plaats hebben, nithoofde de vaste kleigrond verloren en er alleen zandige grond overig was. De duinen waren op vele plaatsen reeds weggeslagen, en de volle Noordzee rolde nu op het vlakke land aan, terwijl de gestadige overstuiving van het zand al het overige land bedierf. Van

tijd tot tijd, bij storm en vloed, hadden er verhuizingen plaats, zoo als bij zonder in de helft der vorige eeuw; doch daar men bij de overstroming van 1825 had ondervonden, dat de huizen van het dorp op het hoogste gedeelte des eilands staan, waren de vooruitzichten alzo hier konnervol en treurig; want bij eene gelijke voortgaande afspoeling, daar de aanwinst zeer gering was, moest dit eiland eindelijk in eene zandbank verkeeren. In de laatste drie of vier jaren is echter deze vrees geweken; alzo aan het westeinde, in de rigting van het Zuiden, eene hank is gespoeld, welke zich thans op eene gezigte afstand naar Pessens uitstrekt. Deze hank, welke zich gevormd heeft zonder dat men de natuur daarbij is te hulp gekomen, ligt in den stroom, bekend onder den naam van Noorman, die zeer diep in het Friesche-gat uitloopt, en zal, door het dooden van dezen stroom, de vermindering van het eiland door afspoeling voorkomen. De dijken op dit eiland zijn van buiten bevestigd door eene dubbele rij overeind staande planken, langs welke balken liggen, die onderstend worden door palen, die ongeveer 1½ voet van elkander langs den geheelen dijk staan. Overigens is de dijk niet zeer breed, en loopt aan de binnenzijde glooiend af. Deze kostbare waterkeering is, even als zoo vele anderen, ook in het jaar 1825 te zwak bevonden. In den avond van den 5 Februarij steeg aldaar het zeewater met zulk eene snelheid, dat het ten zeven ure twee palmen hooger was, dan bij den hoogsten vloed in de maand November des vorigen jaars. Nu ontdekte men reeds in het dorp den geweldigen aandrang van het vloedwater, dat over den dijk henen stortte, waardoor elk, die op den eersten aanval lag, met zijn gezin de vlugt nam, zoo veel hij kon, zijn vee op de hoogten trachtte te bergen, hetgeen hun ook gelukte. Daarna werd de wind heviger en het weder onstuimiger, zoodat het water, tot den hoogsten stand gekomen, meer dan éene el hoog over de dijken, welke de landen omringden, sloeg, na zich door de zuiderduinen met geweldigen golfslag eenen doortogt gebaand, en die hier en daar geheel weggescheurd te hebben. Vele boerenhuizen, schuren en andere gebouwen werden beschadigd en de landen met zand als geheel overdekt; het hooi en koren spoelden weg en al de levensvoorraad werd bedorven.

Toen de Engelschen in 1799 in Noord-Holland geland waren, kwam er een Engelsch korvet van 20 stukken, eene brik van achttien en twee kotters van twaalf stukken het Friesche-gat binnen werken, terwijl vóór het gat nog twee vijandelijke fregatten ten anker lagen. De aldaar geposteerd liggende Bataafsche brik the Crash, onder bevel van den Luitenant Bijzel raakte slaags met de kotters, welke hem het eerste naderden, vervolgens met de brik, en eindelijk ook met de korvetten, houdende de vijand hem gestadig tusschen drie vuren. Na eenen dapperen en hardnekkigen tegenweer, zag men de Bataafsche vlag strijken, hebbende intusschen de kanoneer-galei, de Weerwraak, onder Schiermonnikoog de wijk genomen. Dan aldaar zag deze zich mede, op den 14 Augustus, door eene vijandelijke brik, een kotters en negen gewapende barkassen, sloepen en andere vaartuigen aangetast.

De Kommandant dezer galei, de eerste Luitenant van MAAREN, met reden beducht, voor zulk eene overmagt te zullen moeten bezwijken, besloot zijn vaartuig, liever dan het in handen der vijanden te zien vallen, des noods in brand te steken. Hij schoot ten dien einde zoo lang mogelijk met zijne voorste stukken; zond zijne geheele equipagie, drie man uitgenomen, naar wal, en op den oogenblik, dat de vijandelijke brik hem de volle laag gaf en de voorschreven vaartuigen al varende tot op een snaphaanschoot genaderd waren, gelukte het hem, al vechtende het zoo verre te brengen, dat de vlam het voorluik der galerij uitbarstte, wanneer de vijandelijke sloepen, welke reeds zoo goed als aan boord waren, op het zien van rook en vlam, met allen mogelijken spoed afhielden, waardoor, behalve dat ten minste het nemen der galei belet werd, ook tevens de Luitenant en zijne drie manschappen, ofschoon onder eene hagelbui van kogels, gelegenheid kregen, om met de jol naar land te wijken, alwaar zij ook behouden aankwamen.

Den 15 Augustus vertoonden zich te Schiermonnikoog verscheidene Engelsche oorlogschepen, welke eenige gewapenden en sterkbemande vaartuigen naar wal zonden. De verdediging van dit eiland bestond uit op strand geplaatste veldstukjes en een detachement van zes en twintig man, onder bevel van den Luitenant BROZES. Door het hevig vuur, hetwelk de vijand, zoo uit de sloepen als uit een zwaar gewapend brikship, op het vlakke strand maakte, was deze manschap verplicht naar het dorp de wijk te nemen, hetwelk zij echter niet deed, dan na de beide stukken vernageld te hebben, daar het onmogelijk was, die te redden, wijl zij, die de paarden met de voorwagens bewaarden, lafhartig of verraderlijk gevlugt waren. De Engelschen toen aan land gekomen, maakten zich van deze stukjes meester, welke zij vervolgens met zich voerden, na twee uren lang vruchteloos op de onzen gevuurd te hebben, wier moed en welgekokene stelling het dorp behield. Het gedrag der ingezetenen was overeenkomstig hunne denkwijze; eenigen wilden met den vijand capituleren, hetwelk door de braafheid van den officier en zijne manschap belet werd, met te verklaren: *veel liever het geheele dorp in brand te zullen steken, dan te dulden, dat men het overgave of capituleerde.* Ongelukkiglijk kon deze kordaatheid geene hulp toebrengen aan de weerlooze Bataafsche vaartuigen in de haven; negen tjalken, door het volk verlaten, werden door de Engelschen medegevoerd en een tiende door hen in brand geschoten, terwijl twee anderen nog bij tijds ontkomen waren.

Het wapen van Schiermonnikoog bestaat uit een veld van zilver, met eene barrevoeter monnik, houdende eene rozenkrans in zijne regterhand.

A. W. D. N.

Vervolg van het VERSLAG DER MAATSCHAPPIJ VAN WELDADIGHEID.

(Zie vorig nummer, artikel ASSEN.)

Dr. Staring, bij ons bekend zijnde als een uitstekend landhuishoudkundige, hechten wij veel gewigt aan dat gedeelte van het rapport, hetwelk handelt over den landbouw, de hoofdwerkzaamheid der kononiale bevolking en den grondslag der geheele inrigting; daaruit laten wij hier iets volgen.

Op den arbeid, dien men van de kolonisten vergt, en over de betaling, welke deze daarvoor verkrijgen, valt niets aantemerken, dan dat men deze stellig niet te veel arbeids doet verrigten en dat de belooning eer meer dan minder bedraagt dan in die streken buiten de kolonien, welke door daglooners wordt verdiend. Elk bezoeker der kolonien, der zake kundig, moet zich steeds verwonderen, hoe het mogelijk is zoo goed werk te leveren met een troep arbeiders, waarvan men bijna zou kunnen beweren, dat de beste een der slechtste zal worden geacht bij elke verzameling van vrije daglooners. Te dien opzichte kan er niet genoeg lof worden gegeven aan de Directie en aan het algemeen plan waarnaar de arbeid wordt verrigt, dat van aanbesteden nml. uitgestrekt over bijna alle werkzaamheden, vergezeld van een onophoudelijk opzigt en controleren van het verrigte. Een groot bezwaar blijft hier steeds het aanhoudend veranderen van personeel door het ontslag der kolonisten, maar dit bezwaar is natuurlijk niet weg te ruimen.

Aangaande den mest, erkennen wij volmondig dat er bij de bestaande hulpmiddelen over het algemeen geene beter behandeling der mest, in de kolonien vallende, mogelijk is dan thans plaats vindt. Van den secretmest maakt men een vlijtig en doeltreffend gebruik, en de dierlijke uitwerpselen worden in de stallen op stroo opgevangen en daarna aan groote hoopen gezet en met eene gelijke hoeveelheid aarde vermengd. De inrigting van koe- en varkenstallen belet meer partij te trekken van het groote voordeel in het bewaren onder dak gelegen, en van het dooreen treden en doorwerken der vaalten, waartoe de varkens zoo uitmuntend geschikt zijn. De groote kosten aan het oprigten van nieuwe gebouwen verbonden, zullen de overdekte vaalten hier wel nimmer mogelijk maken; doch het valt niet te ontkennen, dat men met de varkens, althans aan de Ommerichans, zonder veel bezwaar, de behandeling der zoogenaamde donghoopen der Groningers kon invoeren. Men behoefde slechts bij de hoeven, de vaalt vlak achter den koestal aan te leggen, daartegen de varkenshokken te plaatsen, en dit alles te omringen met eene sloot, gelijk bij de meeste hoeven reeds gedeeltelijk aanwezig is, om het dubbele voordeel te hebben van een dooreen treden der mest en van het onnoodig maken van verkruisen der stalresten en van de aarde, welke daarmede vereenigd wordt.

Het is aan de directie der kolonien wel eens als eene verkeerdheid voorgeworpen, dat de meststoffen, poortlaarde of secretmest uit Amsterdam en straatvuil werd aangekocht. Doch onzes inziens is het besteden van f 17,765 daartoe in het afgelopen jaar, zeer goed te verdedigen. In weerwil van het hulpmiddel der brembemesting, op ruim een vierde der benodigde mesthoeveelheid geschat, blijkt het toch dat de hoeveelheid vee in de kolonien niet genoegzaam is om het bestaande land behoorlijk te bemesten, ten einde die oogsten van granen en aardappelen te verkrijgen waaraan de inrigting behoefte heeft. Vermoedert men nu den veestapel, dan moet men of nog meer veevoeder aankopen, of meer land met voedergewassen betelen en alzo granen en aardappelen aan

koop, hetwelk beide nog wel duurder zou zijn dan de metaankoop. Ook wordt een deel der meststoffen gebruikt tot ontginning van woeste gronden. De bemesting blijft volkomen aan de verwachting voldoen. Op de dalgronden van de Ommerschans en te Veenhuizen, stond zij thans beter dan op de meer van teelaarde ontblootte akkers in de gewone kolonien. Wanneer zich zulks op den duur herhaalt, zal het misschien geraden zijn hier tot eene verandering van bouwstelsel over te gaan, met langer tusschenruimten voor het herhalen der bem. Dusver schijnt overigens de bem. nog geenszins te lijden door een te dikwijls terugkomen op denzelfden akker; eene gewichtige bedenking, welke theoretisch tegen een te veelvuldig telen pleiten moest. Want men kan te Veenhuizen akkers aanwijzen, welke sedert 1823 reeds acht malen bem. gedragen hebben (gemiddeld alle drie jaren), zonder dat de laatste minder goed stond dan de allereerste. Waarschijnlijk echter zal eenmaal het land de bem. zoo veelvuldig niet meer kunnen voeden, maar hoe lang dit nog uitgesteld zal blijven, kan alleen de ondervinding leeren. De Maatschappij doet alsoo wijs door vooreerst nog van dit hulpmiddel ruimschoots gebruik te maken, terwijl het niet te weerspreken is, dat bij de waarde des bodems in de kolonien, het verlies van een jaar opbrengst aldaar ruim wordt opgewogen door het winnen eener voldoende bemesting voor een aardappelgewas.

De houteelt is aan den Ommerschans en in de gewone kolonien in de laatste jaren aanmerkelijk vooruitgegaan, maar zij is te Wateren en Veenhuizen nog zeer achterlijk, en over het algemeen heeft zij geenszins die hoogte bereikt waarvoor men haar vatbaar acht. De houteelt is eene wetenschap die niet kan verkreken worden dan door de praktijk en door een langdurig verblijf in streken waar zij beoefend wordt, zoodat het onmogelijk is voor de tegenwoordige directie der kolonien, zelfs met den besten wil (en dezen moeten wij volmondig erkennen bij alle ambtenaren overvloedig te hebben aangetroffen), deze wetenschap hier uit zich zelve aan te leeren. Zij kunnen wel voortgaan met proeven te nemen, waarin, om de waarheid te zeggen, dusver de meeste houteelt bestaan heeft, maar dan kan er ook weder een menschenleven verlopen, waarna tijd en goed verloren is gegaan, en er evenwel bij de kolonien zoomin timmer- of werkhout te vinden zal zijn als op dit oogenblik. Elzenheggen is het eenigste houtgewas, dat met vrucht, vooral aan de Ommerschans, wordt geteeld, maar van de onmisbare dennen, eiken, beuken en boomen voor klomphout, vindt men naar evenredigheid der uitgestrektheid, niet dan proefjes. Elk bekwaam houteeler zal moeten erkennen, dat de grond hier volmaakt geschikt is voor deze en nog meer andere houtsoorten, en dat men het alleen aan de behandeling moet wijten, wanneer zij niet welig tieren. Het eenigste middel om, zonder verdere onnoodige proeven te nemen, de houteelt in de kolonien zoo hoog mogelijk op te voeren, schijnt ons het aanstellen van nog een adjunct- of onder-directeur en het uitsluitend belasten van dezen met dien gewichtigen tak van landbouw. Maar daarbij moet tevens besloten worden, hem in staat te stellen zijn bedrijf in praktijk te brengen, vooral door hem arbeiders toe te voegen tot bewerking van den grond. Aan het gebrekkige hiervan moet toch hoofdzakelijk het mislukken van zooveel genomen proeven worden toegeschreven. Een tweede hoofdgereb is gemis van dennenplantsoenen ter bescherming, ook gedurende den winter, van edeler houtgewas; en bij de vele gronden volmaakt geschikt, voor het zoo weinig moeite vereischend zaaijen van grove dennen of pijnen, welke wij in de kolonien nog moest en ongebruikt vonden liggen, is het onbegrijpelijk dat men niet vroeger bedacht is geweest op de leer der landontginners in Gelderland, wier eerste handeling bij het aanvaarden van woeste heidevelden, onveranderlijk is het zaaijen van dennen en het aanleggen van dennensingels tot windbrekers. De derde onmisbare regel is eindelijk, het aankweken van de boomsoorten van wier voorspoedig opgroei men te voren bewast is, en daarin vooral bestaat de wetenschap des houteelers. Want met zeer weinige uitzonderingen behoort men het niet welig groeien van houtgewas te wijten aan de onbedrevenheid des aanleggers, en hoogst zeldzaam aan grond of weder of vernielende insecten. Eene uiteenzetting van het nuttige en noodzakelijke der houteelt voor de kolonien, is overbodig. Men behoeft slechts te wijzen op de groote sommen, hier jaarlijks voor timmer- en werkhout uitgegeven, op de vermeerdering van vruchtbaarheid welke omheiningen van tuinen en akkerland steeds medebrengen, en vooral op de veelvuldige werkzaamheden, welke daardoor weder voor de koloniale bevolking zouden ontstaan. Wij zouden onbillijk zijn, zoo wij niet erkenden in de kweekerijen te Ommerschans en te Frederiksoord, een grooten vooruitgang te hebben gevonden. Het meeste plantsoen stond hier welig en alles was goed en zuiver onderhouden. Maar wat beduiden een viertal bunders kweekerij, wanneer er eene jaarlijksche behoefte moest zijn van een paarmaal honderd duizend elzen-, berken- en eikenstekken, met eenige duizenden welige eiken- en beukenheesters, welke laatste behoorlijk gekweekt, en van zes- tot achtjarigen ouderdom gewaarborgd zijn tegen mislukken.

Met groot genoegen hebben wij opgemerkt, dat er thans meer dan vroeger, turf is gemaakt door de kolonisten zelve, zijnde slechts het winnen van een derde der gewonnen 1250 dagwerk aan vreemden arbeid overgelaten. Men nadert alzoo meer en meer tot de hoogte, die bereikt zal behooren te worden, het geheel bewerken van den turf door koloniale werkvolk, als een uitmuntend hulpmiddel om meer lieden buiten de fabrieken en met handarbeid in het veld, bezig te houden.

HERHALING-ONDERWIJS.

JONGELINGEN uit den min vermogenden stand, die verlangen toegelaten te worden tot de SCHRIJF- en REKENLESSEN, welke van wege het Departement Leeuwarden der Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen*, eerstdaags wederom zullen aanvangen, en gedurende de Wintermaanden worden voortgezet, kunnen zich ten gemelden einde aanvangen aan het Departementsgebouw op het Aardenwalle, Donderdag en Zaterdag, den 14 en 16 October 1847, des middags tusschen 12 en 1 uur.

Voor de HERINNERINGLESSEN kunnen zich, op bovengenoemde plaats en tijd, vervoegen degenen, die den ouderdom van 18 jaren hebben bereikt.

Bestuurders van voorn. Departement,
M. S. DE WAL, Voorzitter.
R. D. SMEDING, Secretaris.

MEISJES en VROUWEN, die verlangen gebruik te maken van de lessen in het LEZEN, SCHRIJVEN en REKENEN, welke wederom, gedurende de Wintermaanden, van wege het Departement der Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen*, aan minvermogenden zullen worden gegeven, kunnen zich daartoe laten opschrijven ten huize van den Onderwijzer K. MOEZELAAR, in de Heerestraat, op Woensdag den 18 October 1847, des voormiddags van 10 tot 1 uur.

Bestuurders van voorn. Departement,
M. S. DE WAL, Voorzitter.
R. D. SMEDING, Secretaris.

ZEEVAARTKUNDE.

COMMISSARISSSEN VAN DE SCHOOL VOOR WIS- EN ZEEVAARTKUNDE, gevestigd te Harlingen, brengen ter kennis van het algemeen:

Dat de heropening der School op Maandag den 1 November dezes jaars zal plaats hebben, en dat op dezelve kosteloos onderwijs zal gegeven worden in de WIS- en ZEEVAARTKUNDE en ENGELSCH TAAI, aan Jongelingen die voor den Zeemanstand worden opgeleid.

Om tot dat onderwijs te worden toegelaten, wordt vereischt:
Ouderdom niet beneden de veertien jaren;
Bewijs van goed gedrag van het Bestuur der woonplaats van den leerling;
Een af te leggen examen in het lezen, schrijven en rekenen.

Zij die verlangen van deze instelling gebruik te maken, zullen zich moeten aanmelden bij Commissarissen, Maandags, Donderdags en Zaturdags, des morgens van 10 tot 12 ure, aan het Schoollocaal bij de Vischmarkt.

Harlingen,
den 2 October 1847.

Commissarissen voornoemd,
D. KRAIJER.
A. HARMENS.
IJ. RODENHUIS Pzn.

Bij verklaring voor den Regter in het kanton Lemmer, op den 10 Augustus 1847, behoorlijk geregistreerd, door HILTJE WIEBERENS de JONG, Weduwe Jan Meines Klijnsma, te Oosterzee afgelegd, is aan haren minderjarige Zoon BOUWE JANS KLIJNSMA, naar aanleiding van Art. 480, van het Burgerlijk Wetboek, Handigting verleend en mitstiden aan denzelfden het regt gegeven om zijne Goederen te beheeren, zijne Inkomsten gelijk mede de hem verschuldigde gerede Penningen te ontvangen en daarvoor te kwiteeren, voorts het bedrijf van Landbouwer en al hetgeen daartoe betrekking heeft uit te oefenen en uit te voeren; om Handel in Vee te drijven en daartoe alle daden van Koophandel te verrigten.

Geschiedende deze bekendmaking in voldoening aan Art. 486 van het Burgerlijk Wetboek.

Lemmer,
den 6 October 1847.

R. H. BRANDENBURG,
Griffier.

Théâtre National.

Onder Directie van L. HARTLOOPER, ten huize van *Wijkshuis*, in het Zaai-land op Aard. Dingsdag: 1. DE BROEDERMOORD. 2. DE WAANZINNIGE. 3. DE SAVOJAARD. 4. ARLEQUIN STAMBEED. Aanvang ten 7 ure. Entrée 49 Cents.

* * Heden beviel van eene welgeschapene Dochter, K. J. BRAAK, geliefde Echtgenoot van

Beetgum,
den 4 October 1847.

Eenige kennisgeving.

* * Heden beviel mijne geliefde Echtgenoot A. G. KUTSCH, van een welgeschapen Zoon.

Noordbroek, den 8 October 1847.

A. J. HAMERSTER.

* * Heden beviel voorspoedig van eene Welgeschapene Dochter M. C. MID-DENDORFF, geliefde Echtgenoot van

Leeuwarden den 9 October 1847.

LAMB. KRONABEL

* * Heden overleed, na eene langdurige sukkeling, in den ouderdom van circa 64 jaren, onze geliefde Vaders behuwd Vader WIJZE ALLES VAN DER SLUIS, in leven Landbouwer en Veenbaas alhier.

Wijnjeterp,
den 8 October 1847.

A. W. v. D. SLUIS,
uit aller naam.

* * Heden morgen omstreeks 5 ure, trof ons de lang gevreesde slag, dat van ons Onderhart door den dood werd weggenomen, onze veelgeliefde jongste Zoon SIJBREN LIJKES HELLEMA, in leven Ontvanger der Plaatselijke Belastingen alhier, in den jeugdigen leeftijd van ruim 31 jaren. Eene langdurige en smartelijke sukkeling maakte een einde aan zijn voor ons dierbaar leven; de hoop dat hij in de eeuwige Heerlijkheid mag zijn overgegaan, zij ons tot troost in onzen ouderdom.

Wanswerder Streek,
den 5 October 1847.

L. W. HELLEMA.
J. S. HELLEMA, geb. TEITSMAN.

Dienende deze tot algemeene kennisgeving.

* * Heden overleed ons geliefde Kindje GERRITJE, in den ouderdom van 2½ jaren.

Leeuwarden,
den 6 October 1847.

P. T. PLANTENGA.
C. PLANTENGA, geb. Veen.

Eenige kennisgeving.

* * Heden overleed onze geliefde Zoon ULBERTUS, in den ouderdom van 20 jaren en 8 maanden.

Heerenveen,
den 6 October 1847.

J. C. KREDIET.
T. KREDIET — DE VRIJ.

* * Heden morgen, ongeveer drie ure, overleed, tot mijne innige droefheid, mijne geliefde Echtgenoot WIETSKES WOBES MOLLEMA, in den ouderdom van ruim 44 jaren, waarvan ik slechts twaalf jaren gelukkig met haar was verenigd, mij nalatende drie Kinderen, nog te jong om hun groot verlies met mij te beseffen.

Heerenveen, den 7 October 1847.

S. J. DIJKSTRA.

Eenige kennisgeving.

LEEUWARDEN, den 10 October 1847. Heden heeft de Hemelsche Vader onze veelgeliefde Moeder, S. SCHUURMANS, Wed. B. WITTEVEEN, in ruim 69 jarigen ouderdom na eene korte ongesteldheid door eenen zachten, kalmen dood tot zich genomen.

Eenige kennisgeving.

A. WITTEVEEN.
Uit aller naam.

Opgave der Prijzen en aanvoer van *BOTER* en *KAAS*, den 8 October 1847, aan de Waag te Leeuwarden:

PRIJZEN.

BOTER, f 39,00.

KAAS f 26,00 à f 30,50.

BOTERPRIJZEN bedongen door het *FRIESCH GENOOTSCHAP* van Proef-ondervindelijke Landbouw.

LEEUWARDEN, Vrijdag den 8 October 1847: f 29,00.

AANVOER.

524/4 237/8 113/16.

3558 Ned. ponden.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 9 October 1847.

NEDERLAND.	Gehl.	PORTUGAL.	Gehl.
Werk. Schuld 2½ pCt.	84 84½ 84½	Neg. te Londen 3 pCt.	24 24½ 24½
Dito dito 3 pCt.	85½ 86½ 86½	Dito dito 4 pCt.	4 4½ 4½
Dito dito 4 pCt.	85 85½ 85½	RUSLAND.	
Amort.-Synd. 3½ pCt.	164½ 165 164½	Ob. bij H. 177½ 5 pCt.	104 104½ 104½
Handel-Maats. 4½ pCt.	84½ 85½ 85½	dito dito 177½ 5 pCt.	103½ 104 103½
O. I. Leening 4 pCt.	84½ 85½ 85½	Dito bij dito 4 pCt.	87 87½ 87½
		Dito bij Stiegl. 4 pCt.	86½ 86½ 86½
BELGIE.		AMERIKA.	
bij Banc. Belg. 2½ pCt.		Oblig. 6 pCt.	
SPANJE.		Bank-Actien.	
L.b. Ard. van 35 f 5 pCt.	14 14½ 14½	OOSTENRIJK.	
Dito onbep. Stuk. 5 pCt.	18½ 18½ 18½	Metaliek. 5 pCt.	100 100½ 100½
dito Binnenl. 6/8 m 3 pCt.	24½ 25 24½	W.B. bij G. & Co. 5 pCt.	
Ardoin Coupon 12½ 12½		BRAZILIE.	
		Leening. 5 pCt.	84½ 85½ 85½
		Grenada 18, 19; Mexic. 17½, 18, 19; Venez. 34½, 35½, 35.	
		Binnenlandsche fondsen waren williger gestemd; Handelsmaatschappij iets vaster.	
		Spaansche fondsen hebben eenige teruggang geleden; Coupons mede iets lager; Portugal was, ten gevolge der lager koers van Londen, flauwer; de overige buitenlandsche leverden geen verschil op, zijnde de handel van weinig uitgebreidheid.	

DE GRIETMAN VAN SMALLINGERLAND, brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat de VAART door de DRAGSTERPIJP, voor schepen, weder zal zijn opengesteld op Vrijdag den 15 October e. k.

De Grietman voornoemd,
M. MANGER CATS.

HET ARMBESTUUR te Echten, noodigt alle andere Armbesturen uit, om geene ondersteuning of verpleging meer te verleenen aan den persoon van PIETER EVERS BRON (overal met zijn gezin rondzwervende), maar hem ingeval van aanvraag om bedeeing, te verwijzen naar deszelfs onderstands-domicilie te Echten.

S. S. VAN RANDEN,
Adm. Armv.

MR. W. J. HEMSING, Notaris te Balk, zal, op Woensdag den 27 October 1847 veilen, en op Woensdag den 10 November daaraanvolgende aanbieden te verkoopen, telkens des avonds ten 7 ure, ten huize van Johannes Schaafsma, Logementhouder te Balk, tegen genot van strijk- en verhooggeld, en wat het eerste perceel betreft ten gevolge regterlijke magtiging:

1. Eene WINKELHUIZING, ERF en TUIN, met Put en Regenwatersbak, staande en gelegen te Balk, aan de Harichsterzijde; door Tjeerd Haitjes Haitjema c. ux. bewoond geweest; dadelijk te aanvaarden.

Tot Strijkgeld wordt uitgelooft f 15.

2. Eene BURGER HUIZING, met ERF en TUIN, staande en gelegen te Balk, aan de Wijckelerzijde; bij Hendrik Gerlofs Kramer en anderen in gebruik; te aanvaarden op den 12 Mei 1848.

Tot Strijkgeld wordt uitgelooft f 10.

De Voorwaarden zijn te vernemen ten Kantore van genoemden Notaris.

Voornaam Hooi- en Vee-Boelgoed.

G. HEMMINGA, Deurwaarder te Heereveen, is voornemens, op Vrijdag den 22 October 1847, des morgens ten 10 ure, ten huize van Klaas Mast, Tapper te Luinjebeert, bij boelgoed, met 6 maanden credit, tegen voldoende borgstelling, te verkoopen: 24 perceelen best blaauw GRAS en binnenlandsch HOOI, staande zeer geschikt tot vervoer aan het water; 20 à 25 vare-, kalve- en nieuwmelke KOEIJEN; 1 vet- en 2 magere VARKENS; eenige SCHAPEN, benevens 2 perceelen MEST.

Uit de hand te koop:

Eene beste VISCH-AAK, groot 5 Ton; met Zeil, Mast en verder toebehooren; in 1844 nieuw uitgehaald. Te bevragen bij D. DE BOER, Scheepstimmerbaas te Bolsward.

Mr. J. D. VAN DER PLAATS, Notaris, residerende te Leeuwarden, zal, op Maandagen den 18 October 1847, bij de provisionele, en den 1 November daaraanvolgende, bij de finale toewijzing, op nader te bepalen plaats en uur, publiek verkoopen:

1. Eene welgelegen **HEEREN HUIZINGE**, met **STALLING**, **WAGENHUIS** en grooten **TUIN**, in het Zaanland te Leeuwarden; letter E, no. 243, Kadaster sectie B, no. 1358, ter grootte van vijftien roede tachtig el; thans bewoond door den WelEerw. Zeer Geleerden Heer B. Dunsius.
2. Een **HUIS** en **BLEEK**, op Keerweer te Leeuwarden, letter I, no. 184, Kadaster sectie A, no. 753, ter grootte van 60 el; bewoond door P. Langerij voor f 1 's weeks.
3. Een **HUIS** op het Schoenmakersperk aldaar, letter G, no. 175, Kadaster sectie C, no. 124, ter grootte van 28 el; bewoond door K. Dijkstra voor 90 Cents 's weeks.
4. Een **DITO** naast het vorige perceel, letter G, no. 174, Kadaster sectie C, no. 125, ter grootte van 28 el; bewoond door J. Luiks voor 90 Cents 's weeks.

Het 1ste perceel drie dagen na de toewijzing, en het 2de, 3de en 4de perceel den 12 Mei 1848 te aanvaarden.

De bezigtiging van het 1ste perceel is alleen op Toegangs Kaartjes van den Notaris, op de zittagen van 12 tot 2 ure; de overigen op de gewone uren.

Boelgoed van Manufacturen.

Ma. H. HIDDINGA, Procureur te Sneek, gedenkt, ten overstaan van een daartoe bevoegd Ambtenaar, op Donderdag den 14 October aanstaande en volgende dagen, aan te vangen des voormiddags ten tien ure, in het Logement de Stad Munster, te Sneek, publiek bij boelgoed te verkoopen:

Eene aanzienlijke partij **MANUFACTUREN**, enz., bestaande hoofdzakelijk in: diverse Linnen-, Wollen-, Katoenen- en Zijden Stoffen, als: Laken, Duffel, Rokstreept, Boesel, Bokkebaai, Nanking, Chelas, Broekstof, Bombazijn, Mar-seille, Merinos, Grein, Mouselin, Dimet, Orleans, Meubel- en andere Bonten, Omslagdoeken, Flanel, Zijden en andere Doeken, Wollen Mutzen, Kouzen, Handschoenen, en al hetgeen verder in eenen Winkel van Manufacturen wordt gevonden.

Publieke Verkoopning.

De Notaris J. C. MANN, te Workum, zal, publiek, legen genot van strijk- en verhooggeld, op Vrijdagen den 15 October 1847, bij de beschrijving, ten huize van L. R. Ketelaar, Logementhouder aan de Zeesluis te Workum, en den 29 October daaraanvolgende, bij de finale toewijzing, ten huize van Anne Hoekstra, Societeithouder aldaar, telkens des namiddags ten 5 ure, aan de meestbiedende, presenteren te verkoopen:

Eene uitmuntende **BURGER HUIZING** en **BAKKERIJ**, met **ERVE** cum annexis, staande en gelegen op het neringrijkste gedeelte aan de Markt binnen de Stad Workum, tevens uitnemend geschikt voor eene Winkel of Koopmans Huizing, gekwoteerd met wijk D, nummer 29, kadastraal geteekend sectie A, nummer 73, ter inhoudsgrootte van 4 roede en 30 el; wordende door Wietse S. de Jong bewoond en gebruikt, en dadelijk na de finale toewijzing te aanvaarden. Zijnde hetzelfde tevens ook **UIT DE HAND TE KOOP**.

Verkoopning der HERBERG en STALLING

DE ZWAAN, te Hindeloopen.

J. C. MANN, Notaris te Workum, gedenkt, met den Secretaris J. ALBERTS, te Hindeloopen, in het openbaar, tegen genot van strijk- en verhooggeld, aan de meestbiedende ter verkoop te presenteren:

De van ouds gerenommeerde **HERBERG** en **STALLING** de Zwaan, staande aan het Oost bij de Haven te Hindeloopen; bestaande:

1. Uit eene kapitale en welonderhoudene **HUIZINGE**, met **GRONDSTED**, bevattende: beneden, eene zeer goede Gelagkamer, ruime Keuken met Four-nuizen en Kelder, en boven, twee Kamers, benevens eenen ruimen Zolder; hebbende voorts onderscheidene gerijfelikheden, als: Regenwatersbak, Pomp enz.; — ten Kadaster te Hindeloopen bekend onder sectie A, no. 418, ter inhoudsgrootte van 75 el, en met een belastbaar inkomen van f 75. — En
2. Uit eene hechte en sterke **STALLING**, met annexe **LOODS**, **GRONDSTED** en **ERF**, waarin 60 Paarden kunnen gestald worden, en waarboven zich eenen Zolder tot berging van Hooi bevindt. — In dezelve is verder aanwezig eene Regenwatersbak, Put met Pomp, en wat meer geacht kan worden in eene Stalling te behooren; — ten Kadaster voornoemd bekend onder sectie A, nos. 421, ter grootte van 1 roede 5 el, en 422, groot 76 el; hebbende het eerste nummer een belastbaar inkomen van 15 — en het laatste van 3 Gulden.

Alles thans bewoond en gebruikt wordende door de mede-eigenaarsche de Weduwe Reinder Haauwks Jilderts, en den 12 November 1847 te aanvaarden.

De provisionele verkoop van het vorenstaande zal plaats hebben op Maandag den 18 October, en de finale verkoop veertien dagen daarna, en alzoo op Maandag den 1 November 1847, telkens des namiddags ten 2 ure, in de Herberg hiervoren gemeld; welke dagelijks door de gegadigden bezigtigd kan worden. Tevens zijn de Verkoopvoorwaarden te vernemen bij voornoemden Notaris en Secretaris.

De Notarissen A. R. ATTEMA, te Wolvega en J. S. BOKMA, te Akkrum, zullen, door het Ministerie van eerstgenoemden, op Vrijdag den 15 October 1847, des namiddags ten vijf ure, ten huize van den Kastelein Zanstra, te Wolvega, finaal verkoopen:

Eene **ZATHE** en onderhoorende beste **WEID**-, **HOOLANDEN** en **BOSCH**, met **HUIZING** en voor eenige jaren nieuw gebouwde **SCHUUR**, (**BRINKHOVING**, **BOOMEN** en verdere **PLANTAGIEN**, pro quota **WATERMOLEN**, staande en gelegen aan weerskanten van den Straatweg te Nijeholtwolde, met eenig Bouw- en Hooiland onder Oldeholtwolde, samen groot naar het Kadaster 23, 69, 40, onder welke 8, 38, 70 Hooiland te Nijeholtwolde, strekkende van den binnenweg tot noordwaarts aan de Vaart van de Heeren van Heloma en aan de Windhonds-sloot; bij Lambert Edes Brouwer in gebruik tot de gewone tijden in 1848; waarop geboden is f 6378.

Voorschreven Zathe is in besten staat van onderhoud en zal eerst in 13 per-ceelen en daarna bij cumulatie in massa worden geveild.

Ma. H. P. WICHERS, Notaris te Leek, gedenkt, ten verzoeken van de Erven wijlen **JAN** en **MARTEN LAMMERTS WESTERHOF**, in leven Landbouwers te Op-Ende, op Zaterdag den 16, des voormiddags ten 10 ure, voorloopig, en op Zaterdag den 23 October eerstkomende, des namiddags ten 4 ure, finaal, te veilen en verkoopen, ten huize van de Wed. de Haan, te Op-Ende:

I. Eene **BOEREN BEHUIZING**, **SCHUUR**, **HUT** en verdere Getimmerten, ge- quoteerd met no. 28, benevens de **VASTE**, **ALTOOSDURENDE**, **ONOPZEGBARE** en **IN ALLE LINIEN VERERVENDE BEKLEMMING** van min of meer 61 bunder 67 roede Bouw-, Weid-, Hooilanden en Veldgronden, staande en gelegen te Op-Ende en Doesum, met nog hetzelfde **REGT** van **BEKLEMMING** van de **HELFT** in 95 bunder 44 roede 40 el, en van een **DERDE AANDEEL** in 71 bunder 92 roede 10 ongescheiden Veldgronden, mede aldaar gelegen; zullende te samen voortaan jaarlijks op Midwinter tot vaste huur doen de som van f 121.

II. Den **EIGENDOM** van perceel een.

III. Den **VOLLEN EIGENDOM** van eene Boeren Behuizing, Schuur en ver-dere Getimmerten, geteekend no. 6, benevens Tuin, Hof en daarbij behooren-de Bouw-, Weid-, Hooilanden en Veldgronden, staande en gelegen te Op-Ende, groot 26 bunder 7 roede 50 el; thans door J. L. van Duinen in losse huur wordende bewoond en gebruikt.

IV. Het een **ZEDE AANDEEL** in den **VOLLEN EIGENDOM** van eene Boeren Behuizing, Schuur en verdere Gebouwen, geteekend no. 4, benevens in de daarbij behorende Bouw-, Weid-, Hooilanden en Veldgronden, groot onge-veer 25 bunder, staande en gelegen te Noordwijk, met het daarop staand **HOUT**; wordende door Hind. Douwes Boersma en Vrouw in losse huur bewoond en gebruikt.

V. Eene **BEHUIZING** en **TUIN**, geteekend no. 26, groot 13 roede 30 el, staande en gelegen te Op-Ende.

Voorts, ten verzoeken van dezelfde **ERVEN** en van **JAN LIEKELS** van **DUI-NEN**, Landbouwer te Op-Ende:

a. Eene **BEHUIZING** en **TUIN**, staande en gelegen in het Westeind van Op-Ende, groot 17 roede 90 el; en

b. De **HELFT** in 2 bunder 94 roede 20 el Land, gelegen te Latjepost, grie-tenij Aelterkarspen, kadastraal bekend onder sectie A, no. 571.

Wijders zal, op Zaterdag den 23 October eerstkomende, des morgens pre-cies ten 9 ure, op gewone Voorwaarden, worden verkocht: min of meer 500 zware **EIKEN STAMBOOMEN**, op de percelen I en III voorhanden.

Ieder, die iets te vorderen heeft van, of schuldige is aan den Boedel van wij-len den Heer J. F. van der LAAN, in leven Koopman en Grossier in Wijn en Gedistilleerd te Hindeloopen, wordt uitgenoodigd om daarvan, vóór den 12 November aanstaande, opgave of betaling te doen aan de Executeurs-Testamen-tair J. ALBERTS of J. D. DUIF, aldaar.

FAILLISSEMENT.

Bij vonnis der Arrondissements-Regtbank te Heerenveen, van den 2 October 1800 seven en veertig, is **FRANS FISCHER**, Koopman en Winkelier te Heerenveen, op eigen aangifte verklaard te zijn in staat van faillissement, aan-vangende met dien dag, en zijn bij hetzelfde benoemd tot Regter-Commissaris de Edol Achtbare Heer en Mr. C. H. S. van BOELENS, lid van voornoemde Regtbank, en tot Curator de Heer Jhr. Mr. F. H. van BEIJMA THOR KINGMA, Procureur te Heerenveen.

De Curator voornoemd,

Mr. F. H. van BEIJMA THOR KINGMA.

Aanbesteding van p. m. 800 ton Baggelaar Turf,

ten behoeve van de Armen der Israëlitische Gemeente te Leeuwarden, dewelke zal plaats hebben op Maandag den 18 October e. k., des avonds ten seven ure, ter Armeekamer op de Nieuweburen. — De gegadigden worden uitgenoodigd hunne monsters met bijvoeging der prijs, te bezorgen aan gemeld Locaal, op Vrijdag den 15 dezer, des voormiddags van negen tot twaalf ure.

Leeuwarden, Het Armbestuur der Gemeente voormeld, den 7 October 1847. J. B. DRIELSMA, President.

Op den 20 October 1847, des middags ten 12 ure, zal, door den Raad van Administratie der alhier vereenigde twee bataillons van het 3de regiment Infanterie, onder nadere approbatie van den Kommandant van genoemd regi-ment, in de Kazerne Prins Frederik, worden aanbesteed:

De Leverantie van **AARDAPPELEN**, voor de behoefte van dat gedeelte van het corps, alhier garnizoen houdende.

De Voorwaarden dezer Leverantie liggen van heden ter lezing bij den in-gang der Kazerne Prins Frederik, in de Kamer van den Adjutant Onder-Offi-cier aan de linkerzijde, des morgens van 9 tot des namiddags ten 2 ure.

Leeuwarden, De Kapiteins: den 7 October 1847. SALOMON. VAN DER DOES.

BIJ GESLOTENE BRIEFJES TE HUUR, voor seven aaneenvolgende jaren: Eene **ZATHE** en **LANDEN**, Ijverloon genaamd, onder Jutrijp, door wij-len Kornelis Tades Walma bewoond geweest, groot 43 bunder 98 roede 30 el, Greidland, in te gaan Sint Petri en 12 Mei 1848; bevoorregt met reed naar den Straatweg. Condities te vernemen bij G. ARKEMA, op het Kleinzand te Sneek, bij wien de briefjes moeten worden ingeleverd vóór of op den 28 October e. k.

Bij geslotene briefjes te huur,

voor 5 of 7 jaren: Eene ver uitmuntende **ZATHE** en **LANDEN** te Wirdum; thans bij S. T. Bloemhof in huur; groot v. Kad. 32 bunder 70 roede 17 el, (naar naam en faam 99 pondematen), alle puik beste Weidlanden; te aanvaarden Petri en Mei 1848.

De Voorwaarden, zijn te lezen bij J. G. PATER, in de Grootte Kerkstraat, te Leeuwarden, alwaar de briefjes vóór of op Vrijdag den 29 October e. k. franco moeten bezorgd zijn.

Bij geslotene briefjes te huur.

Men presenteert **TE HUUR** bij geslotene briefjes, voor den tijd van vijf aan-eenvolgende jaren, ingaande Petri en Mei 1848:

Eene **ZATHE** en **LANDEN**, te Nijega, in Hemelum-Oldephaert en Noordwol-de; geheel groot 35 bunder 1 roede 62 el; tot bovengemeld tijdstip in huur en gebruik bij de Wed. Johs. F. Haarsma.

De Condities liggen ter lezing ten Kantore van Mr. de CARPENTIER, Nota-ris te Koudum, alwaar de briefjes vóór of op den eersten November e. k. moe-ten zijn ingeleverd.

TE HUUR, op den 12 November 1847: Eene neringrijke **WINKEL-HUI-ZINGE**, met grooten **TIMMERWINKEL**. Te bevragen bij E. KEMPER, op de Olde-Galileën te Leeuwarden.

DAMES MANTELS.

De Ondergeteekende geeft bij deze kennis aan zijne geeerde begunstigers, zoo binnen als buiten de Stad, dat door hem uit Parijs zijn ontvangen: de nieuwe modellen van **DAMES MANTELS** en **MANTELETS**, met de daartoe benoodigde stoffen van gedrukte Flannels, Cachemieren enz. — Voorts is bij hem voorhanden een aanzienlijk en nieuw assortiment gekleurde en zwarte Zijden-Stoffen, Mouseline de Laines, geruite Cachemieren en geborduurde Cachemiere d'écosse Dames Kleedjes; alsmede geruite Shavels-longs en Omslagdoeken, en vele andere nieuwe Heeren- en Dames-Artikelen, geschikt voor het tegenwoordige en aanstaande seizoen.

Leeuwarden, den 11 October 1847.

A. VAN ASSEN.

GENEESMIDDEL

voor Maagkramp en gebrekkige Spijsverteering.

De Heer F. DOECKS, Med. Doct. in Duitschland, heeft een **GENEESMIDDEL** uitgevonden uit het Plantenrijk, heilrijk en zacht werkende voor boven-genoemde kwalen, welke door hetzelfde worden genezen, waarvan bij den On-dergeteekende Prospectus en Berigt gratis zijn te bekomen, en die over dit ze-kere Geneesmiddel nadere inlichting geeft.

Leeuwarden, den 4 October 1847.

S. P. POSTMA,

Breedstraat, letter K, no. 160.

Beveelt zich tevens minzaam aan in het verkoopen van **GALANTERIE**, **PARFUMERIE** en **KINDER-SPEELGOED**, waarin hij ruim gesorteerd is.

De Ondergeteekende, Fabrikant in **KAGCHELS**, **HAARD** en **KOOK-MACH**-**NES**, maakt aan zijne geeerde Stad- en Landgenooten bekend, dat hij thans te Sneek woonachtig is; op den Oosterdijk, in wijk 10, no. 5; — zullende tot de civielste prijzen en naar den laatsten smaak bij hem verkrijg-baar zijn, hetgeen tot zijn fabrijskaat behoort. Ook zal hij, des verkiezende, aan ge-bruikte Kagehels, Haard- of Kook-Machines verandering kunnen doen. Er is gelegenheid hem te ontbieden of in persoon te spreken.

Sneek, den 4 October 1847.

J. W. KRAMPS, Fabrikant.

Bij J. van der BAAN, Vleeschhouwer op de Keizersgracht te Leeuwarden, zijn verkrijgbaar **RUNDER-HAZEN**, tot 30 Cents de 5 Ons.



Berigt aan het reizend Publiek,

dat de Vaart met de **STOOMBOOT WILLEM II**, tus-schen **AMSTERDAM** en de **LEMMER**, met Maandag den 11 dezer, weder op de gewone wijze is geopend.

AANVRAAG.

Te Harlingen, Franeker, Gorredijk, Dragten, Kollum en Oldeboorn, worden verlangd: satsoenlijke **JONGE LIEDEN**, liefst met eenige administratie be-kend, ten einde als **CORRESPONDENTEN** werkzaam te zijn bij de Koninklijk goedgekeurde **Maatschappij van Lijfr. en Pensioenen en afd. Begrafeniszen**, (Staatsblad 1844, no. 65). Genoemde Maatschappij sedert geruimen tijd hoogst solide bekend zijnde, telt reeds meer dan 21000 leden, terwijl de stad Harlingen door een niet onaanzienlijk aantal deelhebbers, reeds dadelijk voordeelen aan-brengt, voor uitbreiding vatbaar.

Men zal echter een borgtogt van 100 Gulden, door twee vertrouwde personen geteekend, overleggen.

Adres onder letter L, bij den Hooft-Agent der provincie Vriesland.

R. de HAAN Fz.,

Besiedigd Klerk bij de Arrond.-Regt. te Leeuwarden.

I. J. du SAAR, Apotheker te Harlingen, verlangt ten spoedigsten iemand vol-l. komen goed kunnende Recepteren. Brieven franco.

Een **BAKKERSKNECHT**, zijn werk grondig verstaande, van getnigsschriften e. k. werk bekomen. Nader informatie bij **PIETER** van **VEEN**, op den hoek van de Doelestraat, letter F, no. 190, te Leeuwarden.

Een **BAKKERSKNECHT**, zijn werk ten deele verstaande, en werk begeeren, de, kan terstond zulks verkrijgen bij de Wed. J. J. de VRIES, te Wom-mels. Brieven franco.

Tusschen den 26 September en den 3 October 1847 wordt nit het Rinsum-geesterveld vermist een zwartbont **HOKKELING**, gemerkt P. H. in de kerzijde. Die hetzelfde teregt brengt bij den eigenaar P. H. v. d. HOEK, onder Oudkerk, aan de Dokkumer-Ee, zal daarvoor worden beloond.

* * VOOR LEESGEZELSCHAPPEN

is bij den Boekhandelaar F. WILKENS uitgegeven:

FRIEDEL, de Zwerver,

eene Geschiedenis nit het Duitche Volksleven, door W. VON HORN, met Vignet. Prijs f 2,60.